

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statera Libelli Famosi, Cui Titulus La Morale relachée
fortement soutenue Par Monseigneur L'Archeveque De
Malines**

Fontaine, Jacques

[S.l.], [1692]

Caput Quintum. Expenditur Paragraphus quartus de administratione
Sacramenti indignis facienda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39034

nitentium peccatis interrogato odium implacabile? nefas sit dubitare.

CAPUT QUINTUM.

Expenditur Paragraphus quartus de administratione Sacramenti indignis facienda.

Confutationis pag. 34 infamem Clientem tuum conviceram de perfidia prorsus simili, ei quam sub finem superioris capitis indicavi. Sic enim propositionem hanc excusare administrationem indignis faciendam potest metus mortis, damni, infamie GRAVISSIMÆ: Vertit Gallicè: Il n'y a point de peché de donner les Sacremens à une personne qu'on en sçait être indigne, lorsqu'on est menacé, si on ne les lui donne, on souffrira QUELQUE TORT CONSIDERABLE en ses biens, ou en son honneur, où qu'on attentera à sa vie: quasi idem sit gravissimum, & alicujus momenti, quelque tort considerable. Cur non aliquid commentus es quo Clientem hic defenderes? fraus erat à me demonstrata nimis perspicuè. Idcò nec eandem exhibere ausus es, nec excusandam suscipere. Aliam Clientis tui fallaciam

neglexeram in Confutatione , quis enim singula redarguat in refutando opusculo , quod aliter expurgari non poterat , quàm incendio ; cuius nulla poenè vox fucum non redolet , aut calumniam ? quapropter fraudem eandem utpotè nondum detectam , iterum adhibendam putasti. Propositionem eodem modo mutilatam refers , punctis tantum aliquot notatis , tanquam si ea quæ subticentur , ad assertionem restringendam non pertineant. Pertinet autem maximè illud *pro Sacramentis ad quæ quisque ius habet* , ut non de quolibet Sacramento assertionem intelligas ; cum ad Ordinis Sacramentum conferendum , Atheo , Mago , aut aliis ejusmodi indignis nulla ratio videatur sufficere , propter gravissima incommoda ex talium ordinatione oritura. Neque , si infidelis , five non baptizatus aliud Sacramentum postulet , ei concedendum Thesis asserit , aut permittit , quidquid tibi infamiæ , damni , aut alterius injuriæ intentaverit , cum Baptismus sit janua Sacramentorum , & sine illo nullum jus sit ad Sacramenta cetera. Cur hinc non quæris , quod Clientis argumenta subterfugerim ? vides nullis ab eo calumniam stabilitam , quapropter , cum eam nimis facile à me obtritam perspiceres , suppetias ei fer-

ferre statuisti , collectis undique copiis , sed quæ plus pompæ , & inanis apparatus afferrent , quàm præsidii. Tam invidiosè adversus Thesim Cliens tuus declinaverat , tam parum criminationem suam limitaverat , ut nullum prorsus casum agnosceret , certè nullum indicaret , quo liceret Sacramentum ullum conferre indignis. Protuli casus non paucos in quibus licere probavi ex praxi Ecclesiæ usitatissimâ , Episcopis & Romanis Pontificibus non tantum spectantibus , nec contradicentibus , sed positivè consentientibus. Confirmavi irrefragabili autoritate Ss. Augustini , & Bonaventuræ. Denique ipsius Christi exemplo evici. Hæc omnia cum nimis essent manifesta , quàm ut auderes inficiari : rectè , inquis , hæc probant , quandoque nos posse Sacramenta indignis ministrare , ubi videlicet administratio illa cedit in ipsius Sacramenti , Fidei , & Religionis emolumentum ; sed nulli viri sancti docuerunt in Ecclesia id licitum ex propria utilitatis , vel proprii damni ratione. Cur non solvis argumentum quod in CONFUTATIONE proposui , ubi sic ratiocinabar ? licet Ministro Eucharistiæ , ejus participem reddere peccatorem occultum publicè penitentem , ne crimen occultum propaletur , & proximus qui possessionem famæ occulto cri-

crimine non amisit, eà per publicam Sacramenti subtractionem deturbetur. Atqui occulto peccatori non est plus juris ad famam suam, quàm Ministro innocenti; Ergo si occulto peccatori publicè petenti non sit deneganda communio ne tam gravem infamiam subire cogatur, quare non liceat Ministro innocenti, si alioquin gravissima infamia vel aliud damnum gravissimum sibi foret subeundum, Eucharistiam indigno petenti porrigere?

An primæ enuntiationis ratio tibi displicet, quia juxta te tantum licet in ipsius Sacramenti, Fidei, & Religionis emolumentum, non verò ad evitandum damnum proprium quantumvis grave, & consequenter neque ad evitandum gravissimum in proximo? Confule Theologos sapientissimos pariter, ac piissimos, si Neotericos averferis, confule Angelicum Doctorem, cujus dogmata meritò tutissima à Christi Vicario declarata sunt, & inconcussa, ità te docebit 3 parte, q. 81. a. 2. *quia Christus nobis debuit esse exemplum justitiæ, non conveniebat ejus Magisterio, ut Fundam occultum peccatorem sine accusatore, & evidenti probatione ab aliorum Communionem separaret, ne per hoc daretur exemplum Prælati Ecclesiæ, similia faciendi.* Ecce primam, & præcipuam

rationem ; ne occultus peccator non accu-
 satus publicè , non infamis , privetur jure
 suo , quod habet tum ad Communionem si
 baptizatus sit , tum ad famam. Eodem art.
 ad 2. ideo Christus Judam non repulit à Commu-
 nione , ut daret exemplum , tales peccatores occul-
 cultos non esse ab aliis Sacerdotibus expellendos.
 Imò verò idem Ecclesiæ Doctor eâdem par-
 te q. 80. art. 6. ait graviter peccare Sacer-
 dotem , qui peccatori occulto publicè pe-
 tenti Sacramentum Eucharistiæ denegat ,
 quia famam ejus graviter lædit. Sic enim sibi,
 ferè ut nobis adversarius , objicit ad 2 :
 de duobus malis minus malum est eligen-
 dum. Sed minus malum esse videtur , si pecca-
 tor infametur videtur ergo hoc potius esse
 eligendum quod infametur peccator petens Corpus
 Christi. Tum respondet ; dicendum quod licet pejus
 sit peccatori occulto peccare mortaliter , sumendo
 Corpus Christi , quàm infamari : tamen Sacerdo-
 ti ministranti Corpus Christi pejus est peccare mor-
 taliter infamando injustè peccatorem occultum ,
 quàm quod ille mortaliter peccet. Si Fratres tui
 Anti-monachi tantum temporis impenderent
 Lectioni Aquinatis , quàm infamium quo-
 rundam Libellorum , viderent non esse
 Communionem publicè privandos peccatores
 occultos , multò minùs infamandos innocentes
 qui

qui vel Religiosis mendicantibus confessi sunt, vel nullius gravioris noxæ sibi conscii. Disceret Rigorista, nuper hic in vicinia Pastor, Festo Paschatis non pertransire omnes, negando eis publicè Communionem, qui negatam à se absolutionem, à Regularibus acceperant ipso die, quo Eucharistiam postulabant. Nondum elapsi sunt dies quatuor cum mihi quidam Regularis Confessarius vir inter suos præcipuis perfunctus muniis, & etiamnum in præcipua Brabantæ Civitate Superior: Triennium est, inquit, cum Festo Paschatis multò manè ad domus nostræ januam confluent rustici ex Pago N, postulantes Confessarium, ut expiatis tempestivè animis, interesse possent sacro Pastoris sui, & ab eo admitti ad sacrum Epulum. Verùm in ipso scamno Communionis præteriti sunt, nec præteriti tantùm, sed, si Confessario suo vera retulerint posttidie, protestantes publicè se confessos fuisse apud Religiosos NN. aliud non retulere à Pastore sacram Hostiam manutenente, quem absolutionem invalidam esse & exitialem. Quin & propter defectus minimos non nunquam quibusdam sancti-Monialibus Eucharistiam à quodam Lovaniensi Directore negatam fuisse publicè mihi perspectum est. Hæc quam sint ab

omni Jure, à communissima Ecclesiæ praxi,
 & Christi institutione aliena, norunt omnes
 præter Gallos quosdam, & Belgas Novato-
 res. Verùm zelosos nostros non moratur
 Christi institutio, non praxis Ecclesiæ, non
 communis Scholasticorum consensus, modò
 futilis aliquid ratiunculæ, aut obscura Patris
 cujusdam locutio in speciem opposita occur-
 rerit. Frustrà igitur eos remitto ad Aquina-
 tem frustrà eos remisero ad Alensem, Do-
 ctorem alioquin Theologorum omnium judi-
 cio IRREFRAGABLEM : frustrà ad quorum-
 vis nobilissimorum Scholasticorum volumina.
 Tu verò Lector si veritatem potius amas, quam
 novitatem, ad Tractatus passim obvios de Sa-
 cramentis : ubique ferè conferendi occul-
 tis peccatoribus Sacramenti rationem inve-
 nies infamiam, quàm alioquin publicè peten-
 tes afficerentur. Atque hæc disparitatis ratio
 est, quæ ab omnibus profertur, cur pecca-
 tori occulto, occultè petenti, Communio
 neganda sit, non autem petenti publicè ;
 quòd ex Sacramenti negatione gravissimam
 famæ jacturam non patiatur peccator in prio-
 ri casu, quàm pateretur in posteriori. An, ut
 suprà rursus quærebam, Minister innocens
 non æquè jus habeat ad famam quam pec-
 cator Sacramentum sibi postulans? Adeoque
 an

an Minister, quemadmodum Eucharistiæ Sacramentum peccatori occulto publicè peccanti administrare potest, inò tenetur, ne peccator gravissimum patiatur famæ suæ detrimentum, similiter non possit ipse Sacramentum peccatori administrare ad vitandam famæ suæ jacturam pariter gravissimam? An Mulier Medico Catholico destituta, non posset nubere Medico heterodoxo, qui eam præsentis mortis periculo eripere detrectaret, nisi sibi nuberet? an inquam in his, & similibus casibus Sacramentum conferri non possit indigno, statuunt pii omnes & sapientes nullo ducti partium studio. Nescio an ullum adversarius reperturus sit, qui sententiam affirmantem atroci censurâ dignam judicaverit. Et ne recurras ad bonum Religionis aut ipsius Sacramenti, suppono spem proli abesse, quam in fide posset educare, suppono nullam esse spem moralem convertendi Maritum, uti nec perversiōis periculum in muliere: Cooperatio ad peccatum censetur merè materialis, quæ in omnium Catholicorum sententiâ licita est, ubi iusta sic cooperandi causa occurrerit, ut in Dco, peccatis omnibus materialiter cooperante, est manifestum.

Subtilissimam quæstionem comminiscitur

Adversarius, responsionis à me audiendæ per
quàm avidus, licetne, inquit, Sacerdoti
S. Hostiam in cloacam projicere, Judæo
V. G. imperante, & certum exitium minitante
ni pareat? si negavero, instat; atqui omni
cloacâ fœdior est anima peccatoris: ergo
neque ad evitandam mortem licitum est Sa-
cramentum conferre peccatori non disposito.

Respondeo nihilominus ad casum nega-
tivè. Neque tamen sequitur conclusio. Dis-
par enim utrobique est ratio. In casu objecto
imperatur projectio hostiæ in contemptum
Religionis, in odium fidei, & ipsius Christi,
non in casu Thesios; hunc, non illum per-
misisse videtur Christus Sacramentum confe-
rens Judæ, ne eum infamaret, ut omnes pas-
sim Theologi, & Interpretes factum Chri-
sti accipiunt, cujus reddunt rationem ple-
rique ut præcipuam; quod Christus noluerit
occultum Judæ crimen prodere. Si Chri-
stus hic Ministros suos exemplo non præces-
sisset, si potius famæ proximi, quàm reve-
rentiæ Sacramentalis in ejusmodi casu haben-
dam rationem non docuisset, non defuis-
sent viri etiam pii, & sapientes qui proximum
potius infamandum, quàm Christum indi-
gno conferendum duxissent. Nunc verò post
documentum Christi tam perspicuum, nul-
li,

li, præter Novatores, & fidei aliundè non
fatis probatæ Theologos (animarum Pasto-
res dicam an Lupos?) dubitant, quin qua-
liscumque hæc Sacramenti irreverentia Mini-
stro potius permittenda sit, etiam materia-
liter cooperando, quàm fama proximi læ-
denda tam graviter. Cur, ut sæpius idem
repetendo inculcem, sic Ministro argumenta-
ri non licet? Maluit Christus peccatori oc-
culto, corpus suum & sanguinem conferre,
quàm gravissimâ eum infamiâ notare, atque
ita Ecclesiæ Pastores, ita Sacramentorum
Administros instituit; Cur igitur mihi nefas
sit idem Sacramentum conferre indigno ubi
alioquin gravissimâ, & citra omnem meam
culpam, infamiâ forem aspergendus?

Ut rectè Adversarius concluderet, casus
objecti cum casu Thesios paritas proban-
da fuit. Difficultatis aliquid, uti & parita-
tis, haberet argumentatio, si supponeret
Sacramentum postulari in formalem Fidei,
& Religionis contemptum, vel postulari non
ad sumendum, sed proculcandum, confo-
diendum, aliisque modis excipiendum in-
dignioribus.

Quis dubitat quin Idolothytis vesci mo-
do liceat urgente præsertim gravissimâ famis
necessitate? Non licere tamen ex imperio Ty-
ran-

ranni in odium fidei esum illum præcipientis, sed mortem potius Christiano subendam omnes agnoscunt. Hinc facilem Adversarius responsionem videt ad illud, quod urget de traditione sacrorum Codicum. Hi enim in odium & contemptum fidei postulabantur. Pecuniam pauperum Ministri Ecclesiæ Tyrannis prodere volebant, etiam mortis intentato supplicio, quia fidem suam artificissime obstrinxerant, & gravissimum Ecclesia ex ejusmodi traditione passa fuisset detrimentum; neque Ecclesia, neque pauperes in communi, qui ad pecuniam illam jus acquisiverant, cedebant juri suo, ut cedit Christus, qui alioquin procul dubio exigere à nobis posset ut quæcumque seu propria, seu proximi infamia, quamvis gravissima, contemneretur potius, quàm Sacramentum conferretur non disposito.

Autor combusti operis pag. 10 hæc posuerat: *Non ea modo sunt tempora, quibus curatur ad Martyrium; quibus facultatum, honoris, & vitæ dispendium contemnatur præ Dei gloria, & debitæ mysteriorum sanctitati reverentia.* A Calvinistis & Lutheranis veteris Ecclesiæ disciplinam ac puritatem, præsentis verò corruptissimos mores, & Religionem penitus collapsam perpetuò ingeminantibus mutuata hæc

hæc mihi videbatur querimonia : unde in Confutatione pag. 35 hæc eum dignum censueram increpatione : O ! impudentem Calumniatorem , non jam Archi-Episcopi , aut Societatis solius , sed Religiosorum omnium Ordinum ! quid ? an non successione continuâ , quàm plurimi viri Apostolici , spe Martyrii , alienæ salutis studio , & divinæ gloriæ propaganda zelo ardentissimo , in remotissimas orbis plagas , alacres excurrunt , easque postquam laboribus Apostolicis excoluerunt , glorioso sanguine tandem irrigant , martyrii palmam , ut laboris præmium avidè amplectentes ?

Respondet damnati Clientis Patronus non inficiari Libelli anonymi Autorem quod etiamnum reperiantur in Ecclesia viri Apostolici inter Clericos , & quosdam Religiosos , sed significare eum tantum , viros ejusmodi non esse in Societate , quæ præter opes , commoda , & dignitates nihil in Missionibus præsertim remotissimis ambiat : atque de hæc orbi Christiano detectâ Jesuitarum hypocrysi satis constare. Probationem si requiras , remittit ad partem 3 , 4 & 5 Libri , cui titulus *la Morale Pratique des Jesuites*. Quâ autoritate locutionem Authoris illimitatam , interpretaris restrictè ? spiritum Apostolicum Author negabat Ecclesiæ hujus temporis , tu soli Societati. Sed

Sed forsitan , quod facile mihi persuaseris , idem ipse est Cliens , & Patronus , Prior & Subditus , qui adustæ frontis infames notas , ementiti Prioris larvâ studiosè obvelare voluisti , & quia tantæ omnium Ordinum invidiæ ferendæ imparem te vides , ad solam Societatem calumniam restringis. Ubi verò ordinem hunc ad debellandas horum temporum hæreses Divinâ providentiâ institutum , Pontificiæ Autoritatis Defensorem acerrimum , Novitatibus infestum , atque adeo hæreticis , eorumque sequacibus inimicum prostraveris , ubi eum libellis vernaculo sermone editis apud imperitam plebem primum , dein apud Sæculares & Ecclesiasticos Magistratus reddideris execrabilem , per ejus ruinam ad reliquos Religiosos cœtus evertendos , ad quatiendam Apostolicam Sedem , ac tandem deposita larvâ , Ecclesiæ Catholicæ aperto Marte bellum inferendum , aditum minus difficilem meditaris.

Remittis igitur nos ad *praxim moralem Jesuitarum* ab Authore larvato , & de pluribus jam pridem calumniis convicto descriptam. Sed cur Tenebrioni uni potius & implacabili Jesuitarum hosti , quàm innumeris , non tantum Jesuitarum , sed & Sæcularium & aliorum Religiosorum relationibus fides habenda sit? non

non adeò impervia Hispanis, Lusitanis, aliisque Catholicis indiae sunt, non adeò ignotae Christianis Principibus, atque Romanis Pontificibus res Chinicae, ut si ea essent in illis Regionibus Societatis flagitia, qualia ab Authore Moralis practicae imponuntur, non tanto studio Religiosissimi Hispaniae & Lusitaniae Reges expeterent Societatis Missionarios, non tantis ipsi aliqui Principes Catholici sumptibus eos illuc deveharent, appulso alerent, foverent, defenderent: non eos Apostolica Sedes, nequidquam frendentibus & obstreperantibus Adversariis, nequidquam criminante Autore Praeaeos, suam protegeret autoritate, privilegiis cumlaret. Accusatorum perfidiam non solus Autor *defensionis novorum Christianorum*, sed ante illum Illustrissimus Malacensium ex Religiosa sancti Dominici Familia Episcopus in sua verè Catholica ad Innocentium XI Querimonia detexit, testis ipse oculatus rerum à PP. Societatis in Missionibus gestarum, & laudum irrefragabilis Prædicator, quem Adversarii foevissimum Accusatorem solitam suam fallendi & calumniandi ante confinxerant.

Quantum strepitus ubique excitavit, quantum conflavit invidia Missionariis Societatis hæc ab Authore Theatri Jesuitici, & Moralis

pra-

practicæ latè propagata calumnia , priusquam Illustrissimi illius Episcopi pro Societate Apologia ad Innocentium XI Romanum Pontificem scripta , ac typis vulgata , autorem Theatri Jesuitici , & Moralis practicæ coram universo orbe de insigni mendaciorum , & calumniarum serie apertissime convicit , demonstrans rerum ab illis assertarum non falsitatem modò , sed etiam impossibilitatem. Utinam tam Religiosum , pro veritate & innocentia testimonium , omnium manibus teneretur , ut nemo deinceps tam faciles Arnaldo Moralis practicæ auctori , hosti Jesuitarum implacabili , & veteratori maledicentissimo aures prabeat.

Recentior Moralistæ ejusdem , five Antonii Arnaldi , quam libello , cui titulus ; *Quatrième plainte de Monsieur Arnauld Docteur de Sorbonne* , inseruerat , detecta calumnia est , & irrefragabilibus testimoniis demonstrata. Accusabat Arnaldus Jesuitas , quod ausi fuissent nescio quid minari Advocato Rothomagensi coram pluribus testibus , ni caveret sibi à promovendâ lite adversus Societatem cum quâ nemo impunè contenderit. Addebat Advocatum minas illas coram frequenti Senatu retulisse , relationem suam testimoniis compluribus confirmasse ; postulasse protectionem

nem Regiam atque à Senatu obtinuisse adversus minas tam insolentes. Hæc Arnaldi toto Belgio sparsa criminatio, Gallias quoque penetrat, & in manus incidit Jesuitarum Rothomagensium. Legunt illi, nec mirari satis possunt figmentum tam impudens, & solius Arnaldi dignam ingenio calumniam. Adeunt Advocatum, quem Arnaldus indicaverat, etiam alterum conveniunt ejusdem partis defensorum: uterque nihil unquam simile se audivisse, sed falsissimam esse Arnaldi accusationem instrumento publico testatur. Denique Senatus Rothomagensis in formâ legitimâ libello supplice rogatur à PP. Societatis ut ad convincendum calumniatorem acta litis discutiantur, & quidquid illius occasione dictum factumve annotatione dignum contigisset; nullum usquam sive in scriptis sive in hominum memoria minarum reperitur vestigium. Copiam authenticam actorum ad justam innocentiae adversus Arnaldum defensionem Senatus Regius per Graphiarium suum conscribi jussit & tradi Patribus Societatis die 16. Februarii præsentis anni 1692. Mox typis edita sunt testimonia quæ citavi, & in Belgium delata, ut & Arnaldum infamiae suæ tandem pudeat, & quosdam alios nimiae credulitatis. Hunc tu scilicet nobis testem ob-

G

jicis

gis tamquam omni exceptione maiorem.
Huic à nobis plus fidei haberi vis, quam to-
tius Christiani orbis voci publicæ, integra-
tem & zelum Societatis ubique terrarum præ-
dicanti.

CAPUT SEXTUM.

Expenditur Paragraphus 5. de ab- solutionis simulatione.

INcensi opusculi Autor anonymus pro-
positionem hanc; *licitum videtur ex metu
mortis absque intentione absolventi formam pronun-
tiare super pœnitente indisposito, damnatam esse*
in hac 29 inter 65 *urgens metus gravis est cau-
sa iuxta Sacramentorum administrationem simulan-
landi, solitâ suâ confidentiâ affirmarat. Quid-
quid sit de prioris enuntiationis veritate vel
falsitate, cuius discussionem instituta à me de-
fensio non postulat, proscriptam esse nega-
vi, & stolidam anonymi criminationem evi-
denter redargui in Confutatione Cap. 5. Do-
minus Prior non patitur hanc Clientis sui
cladem: certamen instaurat septem implens
paginas inanibus verbis, nulla ratiocinatio-
ne nisi tam fatuâ ut nec Theologiæ nec
Dialecticæ Tirocinium explevisse videatur.*

An-